

Wat bewaren we en hoe? (1)

Wanneer valt een ras onder de zorg van de SZH? En welke rassen hebben welke aandacht nodig? De SZH heeft begin dit jaar opnieuw de criteria geformuleerd waaraan een ras moet voldoen om tot de rassen te behoren die onder de zorg van de SZH vallen. Daarnaast heeft ze op een rij gezet op welke manier ze aandacht kan besteden aan een ras. Dit bepaalt het programma van de projecten en andere activiteiten van de SZH.

De SZH is er om het behoud en benutten van ons levend erfgoed te bevorderen. Dat is heel breed. Welke rassen horen tot de zeldzame oorspronkelijke landbouwhuisdierrassen?

De criteria die de SZH hanteert, zijn aangepast naar aanleiding van de nieuwe richtlijnen van de FAO. Ze hebben uiteraard te maken met de cultuurhistorische waarde van een ras (is het een oorspronkelijk Nederlands ras?) en met de mate van bedreiging (zoals de aantallen, geografische spreiding, aantal fokkers). Tot slot is ook het criterium hoe uniek een ras is, van belang (qua eigenschappen). De criteria staan op de website van de SZH. Zie daarnaast ook het artikel 'De Flevolander als zeldzaam huisdierras'.

Welke aandacht?

Als duidelijk is aan welke rassen de SZH aandacht besteedt, komt onmiddellijk de vraag op hoe dat wordt ingevuld. Omdat ook het CGN met het behoud van oorspronkelijke rassen bezig is, verdelen we in onderling overleg de taken. In praktijk betekent dit dat het CGN en de SZH bij de uitvoering van de taken nauw samenwer-

ken met de houders en fokkerijorganisaties van deze rassen, want de toekomst van de rassen ligt in de handen van deze 'schatbewaarders'.

De vormen van aandacht zijn onder te verdelen in zes velden: inventarisatie, promotie, fokkerijstructuur en conservering, belangenbehartiging, het aanbieden van netwerken en stimuleren van onderzoek. In dit nummer en de twee volgende lichten we dit toe.

Inventarisatie

Eerst moeten we weten welke aantallen er nog van een ras zijn. Het CGN inventariseert dat regelmatig en vraagt na waarom een aantal dalend of stijgend is. Dan weten we ook of een ras vanuit dat oogpunt extra aandacht nodig heeft. Dit speelde bijvoorbeeld een grote rol bij de keuze van de Gouwenaar als ras van het jaar. Daarnaast beschrijft de SZH een ras in samenwerking met de stamboeken.

Het tweede aandachtsveld is het informatie verstrekken over ons levend erfgoed. Dat is een veelzijdige taak en varieert van informatie geven over rassen aan mensen die erover denken een hobbydier aan te

schaffen tot het van de juiste gegevens voorzien.

Schatbewaarders gezocht

Een van de zorgen bij het behouden van levend erfgoed is de gemiddeld hoge leeftijd van de fokkers. Hoe krijg je ook jongere mensen zo enthousiast dat ze deze rassen gaan houden? De SZH steekt er dan ook flink wat tijd en energie in om potentiële houders voor deze rassen te interesseren. Dat varieert van educatieprojecten over ons levend erfgoed tot het project kinderclubs rond zeldzame rassen. In dat kader is in Rotterdam op kinderboerderij de Kooi deze week een club rond oude kippen en konijnenrassen gestart, onder het motto: maak ze jong enthousiast. ●

Alweer een schatbewaarder

Wilma Taks